

II COL·LOQUI INTERNACIONAL MIQUEL MARTÍ I POL

MONTSE CARALT I SAGALÉS

Universitat de Vic

montserrat.caralt@uvic.cat

Del 17 al 19 d'octubre de 2013 es va celebrar a Barcelona, Vic i Roda de Ter el II Col·loqui Internacional Miquel Martí i Pol, organitzat per la Càtedra Verdaguier d'Estudis Literaris, el Departament de Filologia i Didàctica de la Llengua i la Literatura de la FETCH i el Grup consolidat de recerca Textos Literaris Contemporanis: estudi, edició i traducció (2009SRG736) de la Universitat de Vic, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, l'Ajuntament de Roda de Ter, la Fundació Miquel Martí i Pol, la Biblioteca Bac de Roda i l'Associació d'Amics Miquel Martí i Pol, i amb el suport de la Fundació Antiga Caixa Manlleu, l'Oficina de Gestió Cultural de la Universitat de Vic i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Amb motiu del desè aniversari de la mort del poeta, i catorze anys després d'haver-li dedicat el primer «Col·loqui Miquel Martí i Pol: 1948-1998, cinquanta anys de poesia» (Universitat de Vic, 1999), se'n va convocar una segona edició centrada en analitzar la trajectòria literària martipoliana, la inserció de l'autor en els corrents estètics de la seva època i la recepció de la seva obra, a través de conferències i comunicacions estructurades en tres grans línies temàtiques: I. Miquel Martí i Pol. L'escriptor, II. Miquel Martí i Pol. La projecció i III. Miquel Martí i Pol i la seva època. Context literari, social i polític.

La conferència inaugural, que va tenir lloc d'una manera volgutament simbòlica a la capital, i concretament a l'Institut d'Estudis Catalans com a institució científica compromesa amb l'àmbit lingüístic català, va anar a càrrec del cantautor Lluís Llach, que es va referir als records d'autoexigència que conservava del poeta i a la gran qualitat humana de la seva obra. A la tarda, el professor Jaume Aulet (Universitat Autònoma de Barcelona) va intervenir amb «Miquel Martí i Pol, poeta», una conferència focalitzada en la tipologia del llenguatge utilitzat per l'autor en els seus textos poètics. Tot seguit, es va debatre sobre la «transcendència social i cultural» de l'obra de Martí i Pol en una taula rodona amb aportacions basades en diverses experiències personals de Miquel Desclot, Ramon Besora i Montserrat Tura, i amb Llorenç Soldevila (Universitat de Vic) com a moderador. Posteriorment es van presentar les comunicacions, centrades en la segona línia temàtica del col·loqui, d'entre les quals podem destacar la perspectiva sobre «La qüestió de l'autenticitat en la poesia obrera de Miquel Martí i Pol» d'Ofir Feuersstein, el qual va venir expressament des de la Universitat Hebrea de Jerusalem.

L'endemà, i ja en el marc de la Universitat de Vic, es va inaugurar l'exposició itinerant, feta amb motiu del col·loqui, «De *Paraules al vent* a *La fàbrica*: creació, evolució i publicació dels primers poemaris de Miquel Martí i Pol», comissariada per Roger Canadell (Universitat Oberta de Catalunya) i Montse Caralt (Universitat de Vic). En l'exposició es mostraven i s'analitzaven diversos documents originals del fons personal del poeta. Després, M. Carme Bernal (Universitat de Vic) va descriure i comentar l'acte enregistrat per Anton Granero en format súper 8 d'«Ara és demà. Setmana popular Miquel Martí i Pol (21-18 de maig de 1978)». El torn de comunicacions es va desenvolupar al voltant de la projecció i recepció de l'obra, amb la traducció dels poemes de l'autor en altres llengües i la seva inclusió en antologies poètiques com a temes més tractats. Seguidament, l'especialista en teoria de la literatura Enric Sullà (Universitat Autònoma de Barcelona) va dissertar sobre «La canonització de Miquel Martí i Pol» en una ponència en què va parlar dels condicionants i del procés pel qual un autor ha de passar per arribar a assolir la canonització. En darrer lloc, es va desenvolupar la segona taula rodona del col·loqui, centrada en Martí i Pol i el «context literari i el món de l'edició». Van intervernir-hi, com a editors de l'obra del poeta, Ricard Torrents, Ramon Balasch, Francesc Vallverdú i Àlex Broch (moderador).

El dissabte, el col·loqui es va traslladar al poble natalici del poeta, amb la intenció de connectar l'àmbit acadèmic amb el civil i obrir, així, l'acte als conciutadans. Després d'una visita comentada per la Biblioteca Bac de Roda, on es conserva el llegat de l'autor, a càrrec de les responsables de l'espai Núria Aguilar i Mercè Franquesa, Ferran Carbó (Universitat de València) va comparar i analitzar els inicis poètics de Martí i Pol i del valencià Vicent Andrés Estellés en una ponència centrada en l'estudi de l'obra i la vida d'ambdós autors durant el període de 1944 a 1953. Finalment, la conferència de clausura la va fer l'escriptor David Castillo amb «Tot el que visc», el qual va resseguir la personalitat literària del poeta i la seva conversió en una figura pública. Per últim, i durant els parlaments de l'acte de clausura protagonitzat per l'alcalde de Roda de Ter, Jordi Serra, i el president del comitè científic, Ricard Torrents, es van apuntar les primeres conclusions del col·loqui, especialment la vàlua del llegat documental que ha permès nodrir moltes de les investigacions presentades. Ja per acabar, a la tarda, Ramon Martí i Pol va guiar la ruta literària Miquel Martí i Pol, amb recitacions poètiques pels diversos indrets literaris de Roda de Ter.